A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2016. május 31.*

„Előzetes döntéshozatal — Szellemi tulajdon — Szerzői jog és szomszédos jogok — 2001/29/EK irányelv — A 3. cikk (1) bekezdése — 2006/115/EK irányelv — A 8. cikk (2) bekezdése — A »nyilvánossághoz közvetítés« fogalma — Televíziókészülékek elhelyezése rehabilitációs központ üzemeltetője által a páciensei számára televíziós műsorok vétele céljából”

A C-117/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Köln (kölni területi bíróság, Németország) a Bírósághoz 2015. március 9-én érkezett, 2015. február 20-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH**

és

a **Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)**

között,

a **Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)**

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, D. Šváby és C. Lycourgos tanácselnökök, A. Rosas, Juhász E., A. Borg Barthet, J. Malenovský (előadó), M. Berger, A. Prechal és M. Vilaras bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. január 19-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: német.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH képviseletében S. Dreismann és D. Herfs Rechtsanwälte,

– a Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) képviseletében C. von Köckritz, I. Brinker, N. Lutzhöft és T. Holzmüller Rechtsanwälte,

– a Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) képviseletében U. Karpenstein és M. Kottmann Rechtsanwälte,

– a német kormány képviseletében T. Henze és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues, D. Colas és D. Segoin, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Szima G., Fehér Z. és Bóra M., meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J. Samnadda és T. Scharf, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. február 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2001. L 167. 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.) 3. cikke (1) bekezdésének, valamint a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 28. o.) 8. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a rehabilitációs központot működtető Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH (a továbbiakban: Reha Training) és a zeneművekre vonatkozó szerzői jogok közös jogkezelésével megbízott németországi társaság, a Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) között, védelem alatt álló műveknek a Reha Training helyiségeiben történő hozzáférhetővé tételéhez kapcsolódó szerzői és szomszédos jogi jogdíjak kifizetése iránti kérelem Reha Training által történő elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2001/29 irányelv

3 A 2001/29 irányelv (9), (10), (20) és (23) preambulumbekezdésének szövege az alábbi:

„(9) A szerzői jog és szomszédos jogok harmonizációjának a magas szintű védelemből kell kiindulnia, tekintve hogy ezek a jogok elengedhetetlenek a szellemi alkotáshoz. Az általuk nyújtott védelem hozzájárul az alkotó tevékenység fenntartásához és fejlődéséhez a szerzők, az előadóművészek, az előállítók és a fogyasztók, valamint a kultúra, az ipar és a nagyközönség érdekében. A szellemi tulajdon ennek megfelelően a tulajdon részeként nyert elismerést.

(10) Ahhoz, hogy a szerzők és előadóművészek a jövőben is alkotó és művészi tevékenységet folytathassanak, műveik felhasználásáért megfelelő díjazásban kell, hogy részesüljenek ugyanúgy, mint a producerek annak érdekében, hogy a művek pénzügyi hátterét biztosítani tudják. Az olyan termékek előállítása, mint a hangfelvételek, a filmek vagy a multimédia-termékek, illetve az olyan szolgáltatások nyújtása, mint a lehívásra történő hozzáférhetővé tétel, jelentős befektetést igényelnek. A megfelelő díjazás biztosításához, illetve a befektetés kielégítő mértékű megtérüléséhez a szellemi tulajdonjogok megfelelő szintű védelme szükséges.

[...]

(20) Ez az irányelv az e területen elfogadott hatályos irányelvekben – így különösen [az 1993. október 29-i 93/98/EGK tanácsi irányelvvel (HL 1993. L 290., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 141. o.) módosított, a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelvben (HL 1992. L 346., 61. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 120. o.] – megfogalmazott alapelveken és szabályokon nyugszik, azokat továbbfejleszti, illetve az információs társadalom összefüggésébe helyezi őket. Ezen irányelv rendelkezései – hacsak az eltérően nem rendelkezik – az említett irányelveket nem érintik.

[...]

(23) Ennek az irányelvnek harmonizálnia kell a szerzők nyilvánossághoz közvetítéshez való jogát. Ezt a jogot olyan tágan kell értelmezni, hogy lefedjen minden olyan nyilvánossághoz közvetítést, amikor a nyilvánosság nincs jelen a közvetítés kiindulópontjául szolgáló helyszínen. Ez a jog magában kell, hogy foglalja a művek bármilyen vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítését, illetve továbbközvetítését, ideértve a sugárzást is. E jog más cselekményekre nem vonatkozik.”

4 Ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.”

5 Az említett irányelv 12. cikkének (2) bekezdése így rendelkezik:

„A szerzői joggal szomszédos jogoknak az irányelvben biztosított védelme nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja a szerzői jogok védelmét.”

A 2006/115 irányelv

6 A 2006/115 irányelv (3) preambulumbekezdése szerint:

„A szerzői művek és a szomszédos jogi teljesítmények számára a bérleti jog és haszonkölcsönzési jog által biztosított megfelelő védelem, illetve a szomszédos jogi teljesítmények számára a rögzítés, a terjesztés, a sugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés joga által biztosított megfelelő védelem alapvető jelentőségű a Közösség gazdasági és kulturális fejlődése szempontjából.”

7 Ezen irányelv 8. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok biztosítják azt a jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó egy egyszeri méltányos díjat fizessen a hangfelvétel kereskedelmi célú nyilvánosságra hozatala, illetve e hangfelvétel példányának vezeték nélküli sugárzása vagy egyéb módon a nyilvánossághoz közvetítése esetén, valamint hogy ezen díjat az érintett előadóművészek és hangfelvétel-előállítók között felosszák. Az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók közötti megállapodás hiányában a tagállamok meghatározhatják a feltételeket, amelyek alapján közöttük a díj felosztásra kerül.”

8 A 2006/115 irányelv egységes szerkezetbe foglalta és hatályon kívül helyezte a 93/98 irányelvvel módosított 92/100 irányelvet. A 2006/115 irányelv 8. cikkének szövege ugyanakkor azonos maradt a hatályon kívül helyezett irányelv 8. cikkének szövegével.

A német jog

9 Az 1965. szeptember 9-i szerzői és szomszédos jogokról szóló törvénynek [Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz] (BGBl. 1965 I., 1273. o.) az alapügy tényállásának megvalósulása idején hatályos változata 15. §-ának (2) bekezdése előírja:

„A szerző továbbá kizárólagos joggal rendelkezik művének nem anyagi formában történő nyilvánossághoz közvetítésére (a nyilvánossághoz közvetítés joga). A nyilvánossághoz közvetítés különösen a következőket foglalja magában:

1. az előadás, a színrevitel és a bemutatás joga (19. §);

2. a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel (19a. §);

3. a műsorsugárzás joga (20. §);

4. a képet vagy hangot rögzítő adathordozó útján történő közvetítés joga (21. §);

5. a rádióműsorok közvetítésének és a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételük joga (22. §).”

10 A szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény 15. §-ának (3) bekezdése értelmében:

„A közvetítés nyilvános, ha nagy létszámú közönségre irányul. A nyilvánossághoz tartozik az, aki nem áll személyes kapcsolatban a mű értékesítőjével vagy más olyan személlyel, aki számára a művet nem anyagi formában érzékelhetővé vagy hozzáférhetővé teszik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

11 A Reha Training által működtetett rehabilitációs központ balesetekben megsérült személyek műtét utáni rehabilitációs utókezelésének ad otthont.

12 A rehabilitációs központ helyiségei két váróteremből és egy edzőteremből állnak, amelyekben a Reha Training 2012 júniusa és 2013 júniusa között az ott elhelyezett televíziókészülékeken keresztül lehetővé tette páciensei számára televíziós műsorok vételét. E műsorokat tehát a rehabilitációs központban kezelés céljából tartózkodó személyek képernyőn nézhették.

13 A Reha Training nem kért hozzáférhetővé tételre vonatkozó engedélyt a GEMA-tól. A GEMA szerint az ilyen hozzáférhetővé tétel az általa kezelt adattárba tartozó művek nyilvánossághoz közvetítésének minősül. Ezért a 2012 júniusától 2013 júniusáig terjedő időszakra vonatkozóan általa az említett társaság részéről jogdíj címén esedékesnek vélt összegeket az érvényes díjszabás alapján kiszámlázta, és azok megfizetése hiányában azt kérte az Amtsgericht Kölntől (kölni járási bíróság), hogy kötelezze a Reha Traininget ezen összegeknek megfelelő kártérítés fizetésére.

14 Mivel az Amtsgericht Köln (kölni járási bíróság) helyt adott a keresetnek, a Reha Training e határozat ellen fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Landgericht Kölnhöz (kölni területi bíróság).

15 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság ítélkezési gyakorlata által a 2001/29 irányelv értelmezésével összefüggésben kialakított kritériumok alapján úgy véli, hogy a televíziós műsorok Reha Training által történő hozzáférhetővé tétele nyilvánossághoz közvetítésnek minősül. E bíróság továbbá úgy ítéli meg, hogy ugyanezen kritériumokat kell alkalmazni annak meghatározása céljából, hogy a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésről” van-e szó, ugyanakkor a 2012. március 15-i SCF-ítélet (C-135/10, EU:C:2012:140) megakadályozza, hogy ilyen értelemben határozzon.

16 Ezen ítéletben ugyanis a Bíróság megállapította, hogy egy fogorvosi rendelő páciensei nem minősíthetők „általánosságban meghatározott személyeknek”. A jelen ügyben tekintettel arra, hogy főszabály szerint kizárólag a Reha Training páciensei vehetnek igénybe ez utóbbi által nyújtott kezeléseket, e páciensek nem minősíthetők „általánosságban meghatározott személyeknek”, hanem „magáncsoportot” képeznek.

17 2012. március 15-i SCF-ítéletében (C-135/10, EU:C:2012:140) a Bíróság továbbá úgy ítélte meg, hogy egy fogorvosi rendelőben igen alacsony, sőt jelentéktelen a páciensek létszáma, mivel a rendelőben egyidejűleg jelen lévő személyek köre általában igen behatárolt. Márpedig a Reha Training páciensei által alkotott személyi kör is korlátozottnak tűnik.

18 A Bíróság ezen ítéletben végeredményben azt mondta ki, hogy egy fogorvosi rendelő rendszerinti páciensei a fogorvosi rendelőben nem akarnak zenét hallgatni, mivelhogy véletlenszerűen és akaratuktól függetlenül részesülnek belőle. Márpedig a jelen ügyben a Reha Traningnek a várótermekben és az edzőteremben tartózkodó páciensei szintén akaratuktól és választásuktól függetlenül nézik a televíziós műsorokat.

19 E körülmények között a Landgericht Köln (kölni területi bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1. Minden esetben azonos, mégpedig az alábbi kritériumok alapján kell-e megítélni annak kérdését, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és/vagy a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett »nyilvánossághoz közvetítésről« van-e szó:

– a felhasználó magatartása következményeinek teljes tudatában jár el, amikor védelem alatt álló művet olyan harmadik személyek számára tesz hozzáférhetővé, akik ennek hiányában nem rendelkeznének hozzáféréssel;

– a »nyilvánosság« meghatározatlan számú lehetséges címzettet jelent, és annak ezenkívül viszonylag jelentős számú egyénből kell állnia – a meghatározatlanság akkor áll fenn, ha »általánosságban meghatározott személyekről«, tehát nem valamely magáncsoporthoz tartozó személyekről van szó, a »viszonylag jelentős számú egyén« pedig azt jelenti, hogy túl kell lépni egy bizonyos számbeli minimumot, az érintett személyek túlságosan kicsi vagy akár jelentéktelen száma ezért nem tesz eleget a kritériumnak. Ezzel összefüggésben nemcsak annak van jelentősége, hogy egyidejűleg hányan fértek hozzá az adott műhöz, hanem annak is, hogy egymás után hányan fértek hozzá;

– a közönség, amely számára a művet közvetítik, új, tehát olyan közönség, amelyet a mű szerzője nem vett figyelembe akkor, amikor engedélyezte annak nyilvánossághoz közvetítés útján történő felhasználását, kivéve ha a későbbi közvetítés az eredeti közvetítéstől eltérő sajátos technikai eljárással történik; és

– nem lényegtelen, hogy az érintett felhasználás haszonszerzési jelleggel bír, ezenkívül hogy a közönség fogékony erre a közvetítésre, és az nem csak véletlenül érte el őt, de ez nem szükségszerű feltétele a nyilvánossághoz közvetítésnek?

2. Az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetekben, amelyekben egy rehabilitációs központ üzemeltetője a központ helyiségeiben televíziókészülékeket helyez el, amelyekhez olyan jelet továbbít, amely lehetővé teszi televíziós műsorok vételét, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése vagy a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése szerinti »nyilvánossághoz közvetítés« fogalma alapján kell-e megítélni annak kérdését, hogy nyilvánossághoz közvetítésről van-e szó, ha a vételre alkalmassá tett televíziós műsorok számos érdekelt, különösen zeneszerző, szövegíró és zenei kiadó, valamint előadóművész, hangfelvétel-előállító és szövegműszerző, továbbá ezek kiadóinak szerzői és szomszédos jogait érintik?

3. A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és/vagy a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett »nyilvánossághoz közvetítésről« van-e szó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetekben, amelyekben egy rehabilitációs központ üzemeltetője a központ helyiségeiben televíziókészülékeket helyez el, amelyekhez jelet továbbít, ily módon páciensei számára lehetővé teszi televíziós műsorok megtekintését?

4. Ha az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetek esetében igenlő választ kell adni az ilyen értelemben vett nyilvánossághoz közvetítés fennállására, akkor fenntartja-e a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatát, amely szerint a védelemben részesülő hangfelvételeknek rádióműsorok keretében valamely fogorvosi rendelőben a páciensek számára történő sugárzása (lásd: 2012. március 15-i SCF -ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140) vagy más hasonló létesítményekben történő sugárzás esetén nem kerül sor nyilvánossághoz közvetítésre?”

20 A kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz 2015. április 17-én intézett levelében jelezte, hogy engedélyezte a Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) részvételét az alapeljárásban.

21 A francia kormány az Európai Unió Bírósága alapokmánya 16. cikkének harmadik bekezdése alapján kérte, hogy a Bíróság nagytanácsa járjon el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

22 Első három, együtt vizsgálandó kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi egyrészt, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló esetben, amelyben azt állítják, hogy televíziós műsoroknak valamely rehabilitációs központ üzemeltetője által a helyiségeiben elhelyezett televíziókészülékek közvetítésével történő sugárzása számos érdekelt – különösen zeneszerző, szövegíró és zenei kiadó, valamint előadóművész, hangfelvétel-előállító és szövegműszerző, továbbá ezek kiadóinak – szerzői és szomszédos jogait érinti, úgy kell-e megítélni, hogy egy ilyen helyzet a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésére, valamint a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésére – vagy ezen rendelkezések egyikére – tekintettel „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül, és másrészt, hogy az ilyen nyilvánossághoz közvetítés fennállását azonos kritériumok alapján kell-e megítélni. A kérdést előterjesztő bíróság másfelől arra keres választ, hogy az ilyen sugárzás valamely vagy mindkét említett rendelkezés értelmében „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül-e.

23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy a tagállamoknak a szerzők számára kizárólagos jogot kell biztosítaniuk műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

24 Másfelől a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok jogszabályainak biztosítaniuk kell egyrészt, hogy a felhasználó egy egyszeri méltányos díjat fizessen a hangfelvétel kereskedelmi célú nyilvánosságra hozatala, illetve e hangfelvétel példányának vezeték nélküli sugárzása vagy egyéb módon a nyilvánossághoz közvetítése esetén, és másrészt, hogy ezen díjat az érintett előadóművészek és hangfelvétel-előállítók között felosszák.

25 E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a 2001/29 irányelv (20) preambulumbekezdése többek között kimondja, hogy ezen irányelv rendelkezései főszabály szerint – hacsak a 2001/29 irányelv eltérően nem rendelkezik – nem érintik a 93/98 irányelvvel módosított, a 2006/115 irányelv által egységes szerkezetbe foglalt és hatályon kívül helyezett 92/100 irányelvet (lásd ebben az értelemben:2012. február 9-i Luksan-ítélet, C-277/10, EU:C:2012:65, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26 Márpedig a 2001/29 irányelv egyetlen rendelkezése sem teszi lehetővé a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében foglalt elvektől való eltérést.

27 Következésképpen a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését a 2006/115 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül kell alkalmazni.

28 Továbbá figyelembe véve az uniós jogrend egységének és koherenciájának követelményét, a 2001/29 irányelv és a 2006/115 irányelv által használt fogalmaknak azonos jelentéssel kell rendelkezniük, kivéve ha az uniós jogalkotó – pontos jogszabályi összefüggésben – kinyilvánította az ettől eltérő szándékát (lásd ebben az értelemben: 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 188. pont).

29 Megjegyzendő, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének és a 2006/115 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének összehasonlításából az következik, hogy a „nyilvánossághoz közvetítés” e két rendelkezésben szereplő fogalmát nem azonos összefüggésben használják, és ez a fogalom ugyan hasonló, részben mégis eltérő célra irányul (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF-ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 74. pont).

30 A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése alapján ugyanis a szerzőket olyan preventív jellegű jog illeti meg, amely lehetővé teszi számukra, hogy a nyilvánossághoz közvetítés megtiltása érdekében művük lehetséges felhasználói és a felhasználók által esetlegesen tervezett nyilvánossághoz közvetítés közé álljanak. Az előadóművészeket és a hangfelvétel-előállítókat a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése alapján viszont olyan kompenzációs jellegű jog illeti meg, amely csak akkor gyakorolható, ha a hangfelvételt már kereskedelmi célból nyilvánosságra hozták, illetve egy felhasználó e hangfelvétel példányát a nyilvánossághoz való közvetítésre használja vagy már használta (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF-ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 75. pont).

31 Ezzel együtt semmi nem utal arra, hogy az uniós jogalkotó a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának eltérő jelentést kívánt tulajdonítani a 2001/29 irányelvvel és a 2006/115 irányelvvel összefüggésben.

32 Amint ugyanis a főtanácsnok indítványa 34. pontjában megjegyezte, e két irányelv keretében védelemben részesülő jogok eltérő jellege nem kendőzheti el azt a tényt, hogy ezen irányelvek szövege szerint ezek a jogok ugyanabból a kiváltó tényezőből, nevezetesen a védelem alatt álló művek nyilvánossághoz közvetítéséből erednek.

33 A fentiekből az következik, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló, televíziós műsorok olyan sugárzására vonatkozó ügyben, amelyben azt állítják, hogy nemcsak nemcsak a szerzők, hanem többek között az előadóművészek és hangfelvétel-előállítók jogait is érinti, mind a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, mind a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdését alkalmazni kell, és a „nyilvánossághoz közvetítés” e két rendelkezésben szereplő fogalmának azonos jelentést kell tulajdonítani.

34 Következésképpen e fogalmat azonos kritériumok alapján kell értékelni, különösen azért, hogy ne alakulhassanak ki ellentmondásos és összeegyeztethetetlen értelmezések az alkalmazandó rendelkezés függvényében.

35 E tekintetben a Bíróság már megállapította, hogy a nyilvánossághoz közvetítés fennállásának értékelése céljából több, nem önálló jellegű és egymástól függő, kiegészítő kritériumot kell figyelembe venni. Mivel e kritériumok különböző konkrét helyzetekben igen változó erősséggel lehetnek jelen, ezeket egyenként és egymással kölcsönhatásban is alkalmazni kell (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i Phonographic Performance [Ireland] ítélet, C-162/10, EU:C:2012:141, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát tágan kell értelmezni, a 2001/29 irányelv (23) preambulumbekezdése egyértelmű megfogalmazásának megfelelően (lásd ebben az értelemben: 2013. március 7-i ITV Broadcasting és társai ítélet, C-607/11, EU:C:2013:147, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A Bíróság ezenkívül már megállapította, hogy a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma két együttes elemet ötvöz, mégpedig a mű „közvetítésének cselekményét” és a mű „nyilvánossághoz” közvetítését (2015. november 19-i SBS Belgium ítélet, C-325/14, EU:C:2015:764, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ennek megállapítását követően először is, a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát illetően hangsúlyozni kell, hogy e fogalom a védelem alatt álló művek közvetítésének valamennyi formájára vonatkozik, függetlenül az alkalmazott technikai eszköztől és eljárástól (lásd ebben az értelemben: 2015. november 19-i SBS Belgium ítélet, C-325/14, EU:C:2015:764, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Egyébiránt a mű minden egyes, specifikus technikai módon történő közvetítését vagy továbbközvetítését a szóban forgó mű szerzőjének főszabály szerint külön engedélyeznie kell (2015. november 19-i SBS Belgium ítélet, C-325/14, EU:C:2015:764, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 Másodszor, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának a jelen ítélet 37. pontjában említetteknek megfelelően az is eleme, hogy a védelem alatt álló műveket ténylegesen a „nyilvánossághoz” közvetítsék.

41 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik elsősorban, hogy a „nyilvánosság” fogalma meghatározatlan számú lehetséges címzettet jelent, és ezen felül viszonylag jelentős számú egyént foglal magában (lásd ebben az értelemben: 2006. december 7-i SGAE-ügyben hozott ítélet, C-306/05, 2006:764, 37. és 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Egyrészt a Bíróság a nyilvánosság „meghatározatlan” jellegével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az nem más, mint valamely műnek „általánosságban meghatározott személyek” részére – tehát nem magáncsoporthoz tartozó, konkrét személyek számára - bármely alkalmas módon való észlelhetővé tétele (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF-ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 85. pont).

43 Másrészt a „viszonylag jelentős számú egyén” kifejezést illetően a Bíróság pontosította, hogy e szám egy bizonyos számbeli minimumot feltételez, amely azt eredményezte, hogy a Bíróság kizárja a „nyilvánosságként” való minősítésből az érintett személyek túlságosan kicsi, sőt jelentéktelen számát (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF-ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 86. pont).

44 E címzettek számának értékelése során figyelembe kell venni a műveknek a lehetséges címzettek rendelkezésére bocsátásából következő, együttesen fennálló hatást (lásd ebben az értelemben: 2006. december 7-i SGAE-ítélet, C-306/05, EU:C:2006:764, 39. pont). Különösen annak van jelentősége, hogy egyidejűleg és egymás után hányan fértek hozzá ugyanahhoz a műhöz (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i Phonographic Performance [Ireland] ítélet, C-162/10, EU:C:2012:141, 35. pont).

45 Másodsorban a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ahhoz, hogy a sugárzott mű a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma alá tartozzon, szükséges az, hogy a sugárzott művet új közönség számára közvetítsék, azaz olyan közönségnek, amelyet a védelem alatt álló művek jogosultjai nem vettek figyelembe akkor, amikor engedélyezték a műveknek az eredeti nyilvánosság számára való közvetítés útján való felhasználását (lásd ebben az értelemben: 2006. december 7-i SGAE-ítélet, C-306/05, EU:C:2006:764, 40. és 42. pont; 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 197. pont).

46 Ebben az összefüggésben a Bíróság hangsúlyozta a felhasználó megkerülhetetlen szerepét. A Bíróság ugyanis megállapította, hogy ahhoz, hogy a nyilvánossághoz közvetítés létrejöjjön, e felhasználónak magatartása következményeinek teljes tudatában lehetővé kell tennie, hogy az új közönség hozzáférjen a védelem alatt álló műveket tartalmazó sugárzott műsorokhoz, és ily módon nyilvánvalónak kell lennie, hogy e beavatkozás hiányában az ezen „új” közönséget alkotó személyek főszabály szerint annak ellenére sem férhetnének hozzá a sugárzott műhöz, hogy az említett sugárzás vételi területén belül tartózkodnak (lásd ebben az értelemben: 2006. december 7-i SGAE-ítélet, C-306/05, EU:C:2006:764, 42. pont; 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 195. pont).

47 A Bíróság ily módon már megállapította, hogy egy pub, egy szálloda vagy egy gyógyfürdőintézmény üzemeltetője ilyen felhasználónak minősül, és nyilvánossághoz közvetítést végez, amikor vendégeinek védelem alatt álló műveket az általa üzemeltetett intézményben elhelyezett televízió- vagy rádiókészülékek útján történő műsorhordozó jel tudatos átvitele révén szándékosan közvetít (lásd

ebben az értelemben: 2006. december 7-i SGAE-ítélet, C-306/05, EU:C:2006:764, 42. és 47. pont; 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 196. pont; 2014. február 27-i OSA-ítélet, C-351/12, EU:C:2014:110, 26. pont).

48 Ebbe az is beleértendő, hogy ezen intézmények közvetítéssel érintett nyilvánosságát az üzemeltetők nem csak véletlenül érték el, hanem megcélozták (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF -ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 91. pont).

49 Hangsúlyozni kell azt is, hogy jóllehet a védelem alatt álló mű nyilvánossághoz történő sugárzásának haszonszerzési jellege nem meghatározó tényező az ilyen sugárzás „nyilvánossághoz közvetítésnek" való minősítésénél (lásd ebben az értelemben: 2013. március 7-i ITV Broadcasting és társai ítélet, C-607/11, EU:C:2013:147, 43. pont), az nem is irreleváns (lásd ebben az értelemben: 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 204. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), különösen az e sugárzás címén esedékes esetleges díj meghatározásakor.

50 Ez utóbbi összefüggésben lehet releváns a közönség „fogékonysága", amint azt a Bíróság a 2012. március 15-i SCF-ítélet 91. pontjában (C-135/10, EU:C:2012:140) megállapította, amely ítéletben egyszerre megválaszolta egyrészt a nyilvánossághoz közvetítés fennállására vonatkozó kérdést, másrészt az ilyen közvetítés címén járó díj beszedéséhez való joggal kapcsolatos kérdést is.

51 A Bíróság ezért úgy ítélte meg, hogy a védelem alatt álló művek sugárzásának haszonszerzési jellege van, mivel a felhasználó e sugárzás révén azon intézmények vonzerejével, és ily módon nagyobb fokú látogatottságával összefüggő gazdasági előnyhöz juthat, amelyekben e sugárzásra sor kerül (lásd ebben az értelemben: 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08. és C-429/08, EU:C:2011:631, 205. és 206. pont).

52 A Bíróság ugyanakkor hangfelvételeknek egy fogorvosi rendelőben történő sugárzását illetően megállapította, hogy nem az említett eset áll fenn, mivel egy fogorvos páciensei általában nem tulajdonítanak jelentőséget egy ilyen sugárzásnak, így az nem növelheti az említett rendelő vonzerejét, és ily módon látogatottságát (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i SCF-ítélet, C-135/10, EU:C:2012:140, 97. és 98. pont).

53 A Bíróság ítélkezési gyakorlata által meghatározott különböző szempontok fényében meg kell vizsgálni, hogy televíziós műsoroknak az alapügyben szereplőhöz hasonló ügyben történő sugárzását a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésnek" lehet-e minősíteni.

54 E tekintetben elsősorban, amint arra a jelen ítélet 47. pontjában emlékeztetett, a Bíróság már megállapította, hogy egy pub, egy szálloda vagy egy gyógyfürdőintézmény üzemeltetője nyilvánossághoz közvetítést végez, amikor vendégeinek védelem alatt álló műveket az általa üzemeltetett intézményben elhelyezett televízió- vagy rádiókészülékek útján történő műsorhordozó jel tudatos átvitele révén szándékosan közvetít.

55 Márpedig e helyzetek teljes mértékben összehasonlíthatók az alapügyben szereplő helyzettel, amelyben, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, egy rehabilitációs központ üzemeltetője az ezen intézmény több helyiségében elhelyezett televíziókészülékek útján szándékosan közvetít védelem alatt álló műveket páciensei számára.

56 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az ilyen üzemeltető nyilvánossághoz közvetítést végez.

57 Másodsorban az alapügyben szereplőhöz hasonló rehabilitációs központ pácienseinek összességét illetően mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a Bíróság elé terjeszetett iratokból az következik, hogy általánosságban meghatározott személyekről van szó.

58 Az e páciensek által alkotott kör továbbá nem „túlságosan kicsi, sőt jelentéktelen”, különös tekintettel arra, hogy az említett páciensek a sugárzott művekhez egyidejűleg, az intézmény több helyiségében hozzáférhetnek.

59 E körülmények között meg kell állapítani, hogy valamely – az alapügyben szereplőhöz hasonló – rehabilitációs központ pácienseinek összessége a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „nyilvánosságot” alkot.

60 Végül, egy ilyen rehabilitációs központ páciensei főszabály szerint az említett központ üzemeltetőjének célzott beavatkozása nélkül nem férhetnének hozzá a sugárzott művekhez. Továbbá amennyiben az alapeljárás alapját védelem alatt álló műveknek az említett központ helyiségeiben történő hozzáférhetővé tételéhez kapcsolódó szerzői jogdíjak és szomszédos jogi jogdíjak megfizetése képezi, meg kell jegyezni, hogy e pácienseket nyilvánvalóan nem vették tekintetbe a hozzáférhetővé tételre vonatkozó eredeti engedély megadásakor.

61 Ennélfogva valamely – az alapügyben szereplőhöz hasonló – rehabilitációs központ páciensei a jelen ítélet 45. pontjában említett ítélkezési gyakorlat értelmében vett „új közönséget” alkotnak.

62 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy valamely – az alapügyben szereplőhöz hasonló – rehabilitációs központ üzemeltetője nyilvánossághoz közvetítést végez.

63 Harmadsorban az ilyen közvetítés haszonszerzési jellegét illetően meg kell állapítani, amint azt a főtanácsnok indítványa 71. pontjában megjegyezte, hogy a jelen esetben a televíziós műsorok televíziókészülékek útján történő sugárzása – amennyiben az alapügyben szereplőhöz hasonló rehabilitációs központ pácienseinek gyógykezelésük vagy az azt megelőző várakozási idő alatti szórakoztatására irányul –, kiegészítő szolgáltatást jelent, amely ugyan nem egészségügyi jellegű, ám kedvezően hozzájárul az intézmény rangjához és vonzerejéhez, és ezáltal versenyelőnyt szerez neki.

64 Következésképpen az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben televíziós műsoroknak a Reha Traininghez hasonló rehabilitációs központ üzemeltetője által történő sugárzása haszonszerzési jelleget ölthet, amelyet adott esetben figyelembe kell venni az ilyen sugárzás címén esedékes díj összegének meghatározása céljából.

65 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első három kérdésre azt a választ kell adni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló ügyben, amelyben azt állítják, hogy televíziós műsoroknak valamely rehabilitációs központ üzemeltetője által a helyiségeiben elhelyezett televíziókészülékek közvetítésével történő sugárzása számos érdekelt – különösen zeneszerző, szövegíró és zenei kiadó, valamint előadóművész, hangfelvétel-előállító és szövegműszerző, továbbá ezek kiadóinak – szerzői és szomszédos jogait érinti, azonos értelmezési kritériumok alapján értékelni kell, hogy egy ilyen helyzet mind a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésére, mind a 2006/115 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésére tekintettel „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül-e. Egyébiránt e két rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az ilyen sugárzás „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül.

66 Az első három kérdésre adott válaszra tekintettel a negyedik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az alapügyben szereplőhöz hasonló ügyben, amelyben azt állítják, hogy televíziós műsoroknak valamely rehabilitációs központ üzemeltetője által a helyiségeiben elhelyezett televíziókészülékek közvetítésével történő sugárzása számos érdekelt – különösen zeneszerző, szövegíró és zenei kiadó, valamint előadóművész, hangfelvétel-előállító és szövegműszerző, továbbá ezek kiadóinak – szerzői és szomszédos jogait érinti, azonos értelmezési kritériumok alapján értékelni kell, hogy egy ilyen helyzet mind az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdésére, mind a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikkének (2) bekezdésére tekintettel „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül-e. Egyébiránt e két rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az ilyen sugárzás „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül.

Aláírások